

European IPR Helpdesk

Broszura Informacyjna

Tajemnica przedsiębiorstwa: Narzędzie sprzyjające konkurencyjności

Czerwiec 2017¹

Wstęp	2
1. Czym jest tajemnica przedsiębiorstwa?	2
2. Jak tajemnica przedsiębiorstwa jest chroniona w Unii Europejskiej?	3
2.1. Dyrektywa (UE) 2016/943	3
2.2. Wymogi dotyczące ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa	4
3. Tajemnica przedsiębiorstwa i prawa własności intelektualnej	8
4. Przywłaszczenie tajemnicy przedsiębiorstwa	10
4.1. Środki prawne	10
Przydatne dokumenty	13

---

¹ Niniejszy dokument jest tłumaczeniem oryginalnej wersji w języku angielskim, wykonanym przez zewnętrzne biuro tłumaczeń. W wyniku tłumaczenia mogą wystąpić rozbieżności między dokumentem oryginalnym a przetłumaczoną wersją dokumentu, w którym to przypadku treść dokumentu oryginalnego będzie rozstrzygająca.

Wstęp

Proces twórczy może prowadzić do pozyskania znaczących informacji które często nie mogą uzyskać ochrony takiej jak ochrona przewidziana przez prawo autorskie lub patentowe. Ponadto, niektóre przedsiębiorstwa mogą nie chcieć chronić swoich informacji za pomocą praw własności intelektualnej. Informacje te są jednak wartościowe dla biznesu i mogą sprzyjać konkurencyjności, dlatego ważnym jest utrzymywanie ich w tajemnicy.

Tajemnicą przedsiębiorstwa jest nieujawniona do wiadomości publicznej informacja posiadająca wartość gospodarczą. Aby zakwalifikować informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa, warunkiem koniecznym jest podjęcie niezbędnych działań w celu zachowania jej w poufności.

Znanymi przykładami tajemnic przedsiębiorstwa są: receptura napoju marki Coca-Cola, przepis na panierkę kurczaka sieci restauracji KFC, algorytm wyszukiwarki Google, sposób tworzenia listy bestsellerów przez magazyn New York Times. Firmy, które zaczynały swoją działalność jako start-upy, tak jak Google, często zawdzięczają swój sukces właśnie tajemnicom przedsiębiorstwa, dzięki którym zaistniały na rynku i przekonały do siebie rzesze klientów.

Niniejsza broszura przedstawia znaczenie tajemnic przedsiębiorstwa w biznesie, przede wszystkim dla m.in. dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP) oraz porusza podstawowe kwestie dotyczące ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa.

1. Czym jest tajemnica przedsiębiorstwa?

Tajemnica przedsiębiorstwa to poufna informacja w kontekście technologii, biznesu lub handlu.

Aby kwalifikować się jako tajemnica przedsiębiorstwa, informacja musi spełniać łącznie poniższe wymogi:

- Jest poufna w tym sensie, że nie jest ogólnie znana lub łatwo dostępna dla osób z kręgów, które zwykle zajmują się tym rodzajem informacji
- Ma wartość handlową dlatego, że jest objęta tajemnicą
- Poddana została przez osobę, która zgodnie z prawem sprawuje nad nią kontrolę, rozsądnym, w danych okolicznościach, działaniom dla utrzymania informacji w tajemnicy²

² Art 2(1) Dyrektywy (UE) 2016/943 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2016 w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnica przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem. Pełen tekst Dyrektywy znajduje się [tutaj](#). Definicja ta jest także zawarta w Art. 39 porozumienia TRIPS, dostępnym [tutaj](#).

Tajemnica przedsiębiorstwa jest wartościowym narzędziem dla przedsiębiorstw których zasoby nie spełniają prawnych wymogów koniecznych dla uzyskania patentu, ale mają wysoką wartość komercyjną i w związku z tym zasługują na ochronę. Informacja chroniona jako tajemnica przedsiębiorstwa może przybierać różne formy, takie jak algorytmy, formuły, receptury, metody, itd.

Z perspektywy MSP, najbardziej wartościowymi tajemnicami przedsiębiorstwa są, np.:

- metody biznesowe
- analizy rynku
- relacje biznesowe
- cenniki
- informacje dotyczące kosztów
- informacje dotyczące zakupów
- informacje dotyczące personelu
- listy klientów lub dostawców
- informacje finansowe i dotyczące planów biznesowych
- know-how i technologie
- programy komputerowe
- komputerowe bazy danych
- formuły i receptury
- listy składników
- techniki wytwarzania
- technologie dotyczące produktu
- dane dotyczące marketingu i planowania.

Przedsiębiorstwa, niezależnie od ich wielkości, często uznają tajemnice przedsiębiorstwa za równie wartościowe jak patenty i inne rodzaje praw własności intelektualnej. Wykorzystują je m.in. do zarządzania konkurencyjnością i innowacjami w działalności badawczej. W związku z tym niezamierzone ujawnienie i/lub wykorzystanie tajemnicy przedsiębiorstwa może przynieść istotne szkody dla biznesu.

2. Jak tajemnica przedsiębiorstwa jest chroniona w Unii Europejskiej?

2.1. Dyrektywa (UE) 2016/943

Do 2016 roku nie było na poziomie Unii Europejskiej jednolitej legislacji dotyczącej ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa. Dyrektywa (UE) 2016/943 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2016 w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnica przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dyrektywa) została przyjęta jako odpowiedź na brak jednorodnego podejścia do ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej.

Dyrektywa wprowadza zbiór zasad i procedur prawnych oraz środków ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w celu stworzenia wspólnego ładu prawnego na poziomie Unii Europejskiej, a zarazem zachęcenia firm do inwestycji w badania i innowacje.

Dyrektywa zawiera przepisy mające na celu zbliżenie przepisów prawa poszczególnych Państw Członkowskich poprzez:

- zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej
- wprowadzenie jednolitej definicji „tajemnicy przedsiębiorstwa”
- zapewnienie środków prawnych służących ochronie tajemnic przedsiębiorstwa w całej Unii w razie ich bezprawnego pozyskania, wykorzystywania lub ujawnienia.

Ponadto, Dyrektywa definiuje „towary stanowiące naruszenie”, czyli te, których projekt, cechy charakterystyczne, funkcjonowanie, produkcja lub wprowadzanie do obrotu znacznie zyskują w wyniku bezprawnego pozyskiwania, wykorzystywania lub ujawniania tajemnic przedsiębiorstwa.

Jednocześnie Dyrektywa zawiera szereg wyjątków dotyczących ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, np. w przypadku ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa działając w celu ochrony ogólnego interesu publicznego.

Dyrektywa przyczyni się do ujednoczenia przepisów a zarazem do obniżenia kosztów ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa i zniwelowania istniejących barier stojących na przeszkodzie rozwoju innowacyjnych projektów transgranicznych i transferowi know-how.

Czy wiesz, że?

Dyrektywa (UE) 2016/943 weszła w życie 5 lipca 2016 r. Państwa Członkowskie muszą teraz inkorporować jej postanowienia do krajowych porządków prawnych. Mają na to czas do 9 czerwca 2018 r.

2.2. Wymogi dotyczące ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa

W przeciwieństwie do patentów, tajemnica przedsiębiorstwa nie musi mieć nowatorskiego charakteru. Ponadto, jej ochrona nie wymaga rejestracji, w przeciwieństwie do znaków towarowych. W konsekwencji, tajemnica przedsiębiorstwa może być prawnie chroniona bezpłatnie przez nieograniczony czas. Z tych powodów ochrona informacji handlowych jako tajemnic przedsiębiorstwa jest szczególnie atrakcyjna dla MSP.

Jednakże, w celu uzyskania ochrony przewidzianej dla tajemnicy przedsiębiorstwa, informacja musi spełnić wymagania dotyczące poufności.

Tajemnica przedsiębiorstwa oznacza informacje, które spełniają wszystkie następujące wymogi:

- Są poufne
- Mają wartość handlową
- Poddane zostały działaniom dla utrzymania ich w tajemnicy.

Poufny status informacji jest niezbędny do zastosowania przepisów z zakresu tajemnicy przedsiębiorstwa. Podjęcie niezbędnych działań w celu utrzymania informacji w tajemnicy jest więc istotnym krokiem do uzyskania ochrony przewidzianej przez przepisy o tajemnicy przedsiębiorstwa. Ochrona tajemnicy przedsiębiorstwa na poziomie MSP powinna rozpocząć się od wdrożenia specjalnych procedur, włączając techniczne i umowne środki ochrony.

Pomocne narzędzia dla ochrony tajemnicy

- Umowa o zachowaniu poufności (NDAs)
- Klauzule o zachowaniu poufności oraz zakazie konkurencji zawarte w umowie lub porozumieniu
- Znakowanie dokumentów
- Szkolenia pracowników
- Umowy lub klauzule o zakazie pozyskiwania pracowników

2.2.1. Umowy i klauzule o zachowaniu poufności

Jednym z kontraktowych środków ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa jest umowa lub klauzula o zachowaniu poufności, zawierana zarówno z partnerami biznesowymi jak i pracownikami.³

Umowy o zachowaniu poufności mają na celu zabezpieczenie strony umowy przed nieuprawnionym ujawnieniem przez drugą stronę informacji dotyczących przedmiotu umowy, jej warunków i wszelkich innych poufnych informacji objętych umową. Nieuprawnione ujawnienie informacji chronionych postanowieniami umowy jest zazwyczaj sankcjonowane karami finansowymi ustanowionymi w umowie i/lub postępowaniem sądowym. Zawarcie umowy o zachowaniu poufności może być szczególnie wskazane przed ujawnieniem poufnych informacji na etapie

³ W celu uzyskania szczegółowych informacji o umowach i klauzulach o zachowaniu poufności, zobacz Broszurę Informacyjną European IPR Helpdesk "[Umowy o zachowaniu poufności: narzędzie biznesowe](#)". European IPR Helpdesk przygotował także wzory umów i klauzul o zachowaniu poufności, które mogą być pomocne przy konstruowaniu umowy i są dostępne [tutaj](#). Jeśli potrzebujesz pomocy, możesz także skontaktować się z naszą [Infolinią](#).

negocjacji z potencjalnymi partnerami handlowymi gdyż tajemnica przedsiębiorstwa często posiada decydującą wartość gospodarczą.⁴

2.2.2. Umowy i klauzule o zakazie konkurencji

Umowy i klauzule o zakazie konkurencji mają za zadanie regulować relacje między pracodawcą a pracownikami lub partnerami biznesowymi, w celu zabezpieczenia firmy przed wyciekiem poufnych informacji na temat organizacji, takich jak baza klientów czy know-how firmy. Takie zabezpieczenie może być szczególnie ważne w sytuacji zakończenia relacji biznesowej czy odejścia pracownika z firmy. Umowy i klauzule o zakazie konkurencji zawarte na czas trwania umowy zabraniają byłemu pracownikowi lub partnerowi biznesowemu prowadzenia jakiejkolwiek działalności na rzecz konkurencji przez określony czas.

Klauzule o zakazie konkurencji mogą stanowić integralną część umowy o pracę lub umowy o współpracy lub mogą być zawarte jako odrębna umowa pomiędzy stronami.

2.2.3. Umowy i klauzule o zakazie pozyskiwania pracowników

Umowy i klauzule o zakazie pozyskiwania pracowników to porozumienia w których strona zobowiązuje się do niepozyskiwania pracowników lub klientów drugiej strony dla własnej korzyści lub korzyści osób trzecich, czy do niepodejmowania działalności konkurencyjnej, np. po zakończeniu stosunku pracy lub działalności biznesowej. Takie klauzule mogą być częścią umowy o pracę jak i stanowić odrębną umowę i dotyczą często ochrony specjalistów kontrahenta przed przejściem. O wartości firmy wielokrotnie bowiem stanowi kapitał ludzki.

Umowy lub klauzule o zakazie pozyskiwania pracowników mogą być także zawierane pomiędzy konkurentami w celu sformułowania wyraźnego porozumienia o niepozyskiwaniu pracowników jednej bądź obydwu stron.

2.2.4. Pozostałe narzędzia ochrony

Istnieją także inne, dodatkowe, sposoby ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa takie jak ograniczenie dostępu do niektórych dokumentów lub pomieszczeń w firmie, szkolenia dla pracowników czy znakowanie dokumentów.⁵

Znakowanie dokumentów może stanowić wskazówkę dla pracowników co do sposobu w jaki powinni obchodzić się z dokumentami w celu uniknięcia odpowiedzialności oraz zapewnienia, że poufne informacje traktowane są w odpowiedni sposób.

---

⁴ W celu uzyskania szczegółowych informacji o negocjacjach w zakresie własności intelektualnej zobacz Broszurę Informacyjną European IPR Helpdesk "[W jaki sposób radzić sobie z kwestiami związanymi z własnością intelektualną w negocjacjach ponadnarodowych](#)", dostępna w języku angielskim.

⁵ W celu uzyskania szczegółowych informacji o dodatkowych sposobach ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, zobacz Broszurę Informacyjną European IPR Helpdesk "[Jak zarządzać poufnymi informacjami handlowymi](#)", dostępna w języku angielskim.

Dokumenty mogą być oznaczone, m.in. jako:

- Poufne
- Poufne dla osób trzecich
- Zakaz kopiowania
- Dystrybucja ograniczona do
- Objęte umową o zachowaniu poufności

Szkolenia dla pracowników także nie powinny być pomijane. Pracownicy powinni być informowani o polityce firmy dotyczącej tajemnic przedsiębiorstwa. Jest to niezbędne w celu budowania świadomości pracowników w zakresie odpowiedniego postępowania z tajemnicami przedsiębiorstwa w miejscach publicznych, przykładowo, przy korzystaniu z firmowej skrzynki e-mail czy innych danych za pomocą niezabezpieczonej sieci wifi, a także podczas reprezentacji firmy na zewnątrz (podczas targów, wystaw czy negocjacji biznesowych).

Warto także przypomnieć pracownikom przy zakończeniu stosunku pracy o ich obowiązkach wynikających z podpisanych umów dotyczących zachowania poufności i/lub umów o zachowaniu zakazie konkurencji.

2.2.5. Techniczne środki ochrony

W celu zapewnienia ich odpowiedniej ochrony, tajemnice przedsiębiorstwa powinny zostać zidentyfikowane, np. za pomocą audytu przeprowadzonego w firmie. Następnie powinno się wskazać osoby, które mogą mieć do nich dostęp.

W przypadku ewentualnego sporu dobrze jest też mieć dowód na bycie właścicielem danej tajemnicy przedsiębiorstwa.

Czy wiesz, że?

Sposoby uzyskania dowodu własności tajemnicy przedsiębiorstwa to, m.in.:

- pieczęć urzędowa na dokumencie wystawiona np. przez notariusza
- poświadczenie przez organ administracji publicznej
- zapieczętowany list wysłany pod własny adres, zawierający dokumenty których własność chcemy potwierdzić
- zeznania świadków⁶

Urząd ds. własności intelektualnej Beneluksu (the Belenux Office for Intellectual Property) oferuje usługę znaną jako i-DEPOT, będącą datowanym poświadczeniem, że tajemnica przedsiębiorstwa istniała w danej dacie. Taka usługa może być pomocna w razie sporu dotyczącego własności. Numer i-DEPOT może być umieszczony w umowach o zachowaniu poufności na wypadek nieuprawnionego ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa jako dowód istnienia tajemnicy przedsiębiorstwa.

⁶ Z powodu możliwych różnic pomiędzy ustawodawstwem różnych krajów w tej kwestii wskazanym jest skonsultowanie się z lokalnymi przepisami.

Ryzyko przywłaszczenia tajemnicy przedsiębiorstwa może pochodzić z wielu źródeł, włączając obecnych i byłych pracowników, konkurencji lub dostawców. Przykładowo, o ile byli pracownicy budzą szczególne obawy w sektorze telekomunikacyjnym i finansowym, o tyle w sektorze farmaceutycznym czy wydawniczym to właśnie konkurenci są źródłem największych obaw.⁷ W celu zabezpieczenia tajemnic przedsiębiorstwa przed zewnętrznymi jak i wewnętrznymi zagrożeniami, następujące techniczne środki ochrony powinny zostać zastosowane obok umów i klauzul wspomnianych powyżej:

- polityka czystego biurka
- polityka ograniczonego dostępu do niektórych pomieszczeń w biurze
- używanie haseł do ochrony plików, folderów, komputerów
- używanie niszczarek, zamków, itp.

Lista kontrolna

- Zidentyfikuj tajemnice przedsiębiorstwa w firmie
- Sporządź rejestr tajemnic przedsiębiorstwa
- Zdefiniuj politykę firmy dotyczącą tajemnic przedsiębiorstwa
- Poinformuj pracowników o tej polityce – zapewnij szkolenia
- Weź pod uwagę możliwość podpisania umów lub klauzul o zachowaniu poufności z pracownikami, kontaktorami, partnerami zewnętrznymi, gośćmi
- Używaj zabezpieczeń technicznych takich jak hasła, zamki, plakietki, etc. mających na celu fizyczne zabezpieczenie tajemnic przedsiębiorstwa.

3. Tajemnica przedsiębiorstwa i prawa własności intelektualnej

Tajemnice przedsiębiorstwa niosą za sobą wiele korzyści. Po pierwsze, ich ochrona jest stosunkowo łatwa do uzyskania gdyż nie istnieje wymóg rejestracji, co skutkuje nabyciem praw w sposób natychmiastowy, wygodny i bezpłatny.

Po drugie, tajemnicą przedsiębiorstwa może zostać objętych wiele różnych informacji, np. wynalazek, który nie spełnia wymagań dla uzyskania patentu nadal może zostać uznany za tajemnicę przedsiębiorstwa.

Tajemnice przedsiębiorstwa są mniej kosztowne w uzyskaniu i utrzymaniu niż niektóre prawa własności intelektualnej, które mogą wymagać poniesienia opłat rejestracyjnych i często opłat od wniosków o przedłużenie prawa ochronnego. Z tego powodu tajemnice przedsiębiorstwa są szczególnie atrakcyjne dla MSP oraz start-upów, gdyż nie wymagają nakładów finansowych dla uzyskania ochrony.

⁷ [Raport na zlecenie Komisji Europejskiej dotyczący tajemnic przedsiębiorstwa i poufnych informacji handlowych na rynku wewnętrznym](#), kwiecień 2013, dostępną w języku angielskim.

Ochrona tajemnic przedsiębiorstwa jest praktycznie bezterminowa, tj. tak długo jak informacja utrzymywana jest w tajemnicy, przysługuje jej ochrona. W przypadku patentów lub wzorów przemysłowych ochrona wynosi odpowiednio 20 lub 25 lat.

Jednakże, poziom ochrony przyznawany tajemnicom przedsiębiorstwa nie jest tak wysoki jak ochrona przewidziana dla poszczególnych praw własności intelektualnej. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim zależność ochrony od utrzymywania informacji w tajemnicy. W momencie ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, traci ona swój poufny charakter, a co za tym idzie, ochronę.

Dodatkowo, w przeciwieństwie do ochrony przewidzianej dla tajemnicy przedsiębiorstwa, prawa własności intelektualnej przyznają ich posiadaczom prawa wyłączne. Ochrona przewidziana dla tajemnicy przedsiębiorstwa nie zabrania konkurencji kopiowania/użycia informacji chronionej jeśli zdobyta ona została zgodnie z prawem, np. poprzez zastosowanie inżynierii odwrotnej.

Jeżeli natomiast tajemnica przedsiębiorstwa zostanie wykradziona lub uzyskana za pomocą innych nielegalnych metod, wtedy jej prawowitemu posiadaczowi przysługuje ochrona.

Patenty i tajemnice przedsiębiorstwa to dwie najpopularniejsze metody ochrony własności intelektualnej w sektorze technologicznym. Obie mają zalety i wady. Znajomość głównych różnic pomiędzy obiema instytucjami pozwala na wybór odpowiedniej dla biznesu ochrony.

	Za	Przeciw
Patent	<ul style="list-style-type: none"> • Prawo wyłączne • Dostępność postępowań sądowych • Podstawa do pożyczek • Niezawinione naruszenie • Pewna ochrona 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki koszt • 20 lat ochrony • Obowiązek ujawnienia • Długość procedury rejestracyjnej • Zakres ochrony
Tajemnica przedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • Brak kosztów rejestracji • Długoterminowa ochrona • Brak obowiązku ujawnienia • Natychmiastowy efekt • Szerszy zakres ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> • Trudno egzekwowalna • Zawinione naruszenie • Może być niezależnie odtworzona • Niepewna ochrona • Ograniczone środki prawne

4. Przywłaszczenie tajemnicy przedsiębiorstwa

W przypadku zawarcia umowy (lub klauzuli) o zachowaniu poufności lub umowy o zakazie konkurencji, każde nieuprawnione ujawnienie informacji chronionych postanowieniami umowy może zostać uznane za złamanie postanowień danej umowy, co z kolei może doprowadzić do skierowania sprawy do postępowania sądowego w celu domagania się odszkodowania przez posiadacza tajemnicy przedsiębiorstwa. Dyrektywa wprowadza ramy prawne dotyczące ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem przez inne osoby. Uznaje się za bezprawne pozyskiwanie tajemnicy przedsiębiorstwa zawsze wówczas, gdy wynika ono z nieuprawnionego dostępu, przywłaszczenia lub kopiowania wszelkich dokumentów, przedmiotów, materiałów, substancji lub plików elektronicznych, nad którymi zgodnie z prawem posiadacz tajemnicy przedsiębiorstwa sprawuje kontrolę, zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa lub pozwalających na wywnioskowanie tajemnicy przedsiębiorstwa.

Przepisy te nie powinny jednak wpływać na możliwość stosowania przez Państwa Członkowskie dalej idącej ochrony przed bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem lub ujawnianiem tajemnic przedsiębiorstwa pod warunkiem przestrzegania wyraźnie przewidzianych w Dyrektywie gwarancji ochrony interesów innych osób.

4.1. Środki prawne

Dyrektywa przyznaje posiadaczom tajemnic przedsiębiorstwa środki prawne takie jak nakazy sądowe i środki naprawcze w celu zapobiegania bezprawnemu pozyskiwaniu, wykorzystywaniu lub ujawnianiu ich tajemnic przedsiębiorstwa oraz w celu uzyskania naprawienia szkody zaistniałej z tego powodu. Posiadacz tajemnic przedsiębiorstwa może także ubiegać się o odszkodowanie na podstawie doznanej szkody.

Nakazy sądowe i środki naprawcze mogą być nałożone przez sąd na różnych etapach postępowania sądowego.

Dyrektywa przewiduje także, że niezależne odkrycie tego samego know-how lub tych samych informacji powinno pozostawać możliwe, a inżynieria odwrotna nabytego zgodnie z prawem produktu powinna być uznawana za zgodny z prawem sposób uzyskiwania informacji.

Środki prawne wprowadzone przez Dyrektywę

- Tymczasowe zaprzestanie lub zakaz wykorzystywania lub ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa
- Zakaz produkcji, oferowania, wprowadzania do obrotu lub użytkowania towarów stanowiących naruszenie
- Środki naprawcze takie jak wycofanie z rynku lub zniszczenie towarów stanowiących naruszenie
- Zajęcie towarów w stosunku do których istnieje podejrzenie, że stanowią naruszenie

4.1.1. Co zrobić w przypadku oskarżenia o przywłaszczenie tajemnicy przedsiębiorstwa?

Zarzuty dotyczące przywłaszczenia tajemnicy przedsiębiorstwa lub jej kradzieży mogą spowodować dla firmy nie tylko problemy finansowe, ale także utratę wizerunku lub zaufania czy reputacji. Z tego powodu dobrze jest wiedzieć jak się zachować i jakie środki zastosować w przypadku zaistnienia powyższych okoliczności.

Po pierwsze, ważnym jest podjęcie odpowiednich kroków, takich jak audyt wewnętrzny w celu stwierdzenia, czy pracownicy firmy na pewno nie wykorzystują bezprawnie informacji i tajemnic należących do kogoś innego. Następnie dobrze jest zabezpieczyć odpowiednie dokumenty oraz zaplanować spotkania z kluczowymi współpracownikami w celu zaplanowania odpowiedzi na zarzuty.

Jeśli okaże się, że strona, która zarzuca przywłaszczenie tajemnicy przedsiębiorstwa ma rację, należy rozważyć wprowadzenie sankcji dyscyplinarnych oraz wziąć pod uwagę polubowne metody rozwiązywania sporów, np. mediację. Dodatkowo, bezprawnie uzyskane tajemnice przedsiębiorstwa należy usunąć z firmy lub zastanowić się nad możliwością uzyskania licencji od ich prawowitego posiadacza w celu kontynuowania możliwości ich użytkowania.

Niezależnie od tego, czy oskarżenia są prawdziwe, powinno się także podjąć kroki w celu ochrony reputacji swojej firmy.

Czy wiesz, że?

Tajemnica przedsiębiorstwa nie jest uważana za przywłaszczoną, jeśli:

- Know/how chroniony tajemnicą przedsiębiorstwa został pozyskany równoległe i niezależnie
- tajemnica przedsiębiorstwa była poprzednio dostępna w domenie publicznej/stanowiła powszechną wiedzę
- strona nie podjęła działań w celu utrzymania informacji w tajemnicy.

Podsumowanie

Przedsiębiorstwa często pomijają kwestię wartości tajemnicy przedsiębiorstwa jako potencjalnych aktywów podczas gdy może ona być bardziej wartościowa niż łączna wartość wszystkich patentów, znaków towarowych i praw autorski przysługujących spółce. Dyrektywa dotycząca tajemnicy przedsiębiorstwa wprowadzi minimalny standard ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa w Unii Europejskiej, zapewniając większą pewność w porównaniu do obecnego stanu rzeczy. Jednakże, ważnym jest, aby przedsiębiorstwa chroniły tajemnice przedsiębiorstwa mając na względzie ich poufny charakter i wartość, oraz posiadały dowód na zastosowanie omówionych powyżej środków ochrony tajemnic przedsiębiorstwa.

Przydatne dokumenty

Zobacz także:

- [Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych \(tajemnic przedsiębiorstwa\) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem](#)
- Broszura Informacyjna "[Umowy o zachowaniu poufności: narzędzie biznesowe](#)"
- Broszura Informacyjna "[W jaki sposób radzić sobie z kwestiami związanymi z własnością intelektualną w negocjacjach ponadnarodowych](#)", , dostępna w języku angielskim.
- [Porozumienie TRIPS](#), dostępna w języku angielskim.
- [Study on Trade Secrets and Confidential Business Information in the Internal Market](#), kwiecień 2013, dostępna w języku angielskim.
- [WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use](#), dostępna w języku angielskim.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Odpowiedzi na pytania lub porady dotyczące własności intelektualnej:

European IPR Helpdesk
c/o infeurope S.A.
62, rue Charles Martel
L-2134, Luxembourg

Email: service@iprhelpdesk.eu
Telefon: +352 25 22 33 - 333
Faks: +352 25 22 33 - 334

©istockphoto.com/Dave White

O NAS

European IPR Helpdesk ma na celu podniesienie świadomości na temat własności intelektualnej (IP) i praw własności intelektualnej (IPR) poprzez informacje, bezpośrednie porady i szkolenia z tego zakresu dla obecnych i potencjalnych uczestników projektów finansowanych przez UE. Dodatkowo, European IPR Helpdesk dostarcza wsparcia w zakresie własności intelektualnej dla małych i średnich przedsiębiorstw negocjujących lub wnoszących o projekty w ramach współpracy międzynarodowej, szczególnie współpracując z Enterprise Europe Network. Wszystkie usługi są bezpłatne.

Infolinia: Serwis telefoniczny udziela odpowiedzi na zapytania z zakresu własności intelektualnej do trzech dni roboczych. Kontakt poprzez rejestrację na stronie www.iprhelpdesk.eu, telefon lub fax.

Strona internetowa: Na stronie można znaleźć obszerne informacje i pomocne dokumenty na temat różnych aspektów własności intelektualnej i jej zarządzania, zwłaszcza w zakresie specyficznych kwestii związanych z własnością intelektualną w kontekście programów badawczych UE.

Newsletter i Biuletyn: W ramach tej usługi można śledzić najnowsze wiadomości w temacie własności intelektualnej i przeczytać artykuły ekspertów oraz studia przypadków, subskrybując biuletyn i newsletter.

Trening: W ramach European IPR Helpdesk zaprojektowano katalog szkoleń składający się z dziewięciu różnych modułów. Osoby zainteresowane zaplanowaniem sesji szkoleniowej proszone są o e-mail na adres training@iprhelpdesk.eu.

WYŁĄCZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

European IPR Helpdesk to projekt finansowany ze środków programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji "Horyzont 2020" na podstawie umowy o udzielenie dotacji (Grant Agreement) nr 641474. Projekt jest zarządzany przez Agencję Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (EASME) oraz przy wsparciu Departamentu Generalnego Komisji Europejskiej ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP. Pomimo tego, że niniejszy dokument został sporządzony przy użyciu wsparcia finansowego Unii Europejskiej, jego zawartość nie powinna być uważana za oficjalne stanowisko EASME lub Komisji Europejskiej.

Ani EASME, ani Komisja Europejska, ani żadna z osób reprezentujących EASME lub Komisję Europejską, nie jest odpowiedzialna za skutki wykorzystania zawartości niniejszego dokumentu. Pomimo starań w celu zapewnienia wysokiego poziomu usług, European IPR Helpdesk nie gwarantuje poprawności ani kompletności zawartości niniejszej broszury informacyjnej. Członkowie konsorcjum European IPR Helpdesk nie są odpowiedzialni i nie mogą być pociągnięci do odpowiedzialności za skutki użytkowania zawartości niniejszej broszury informacyjnej. Wsparcie udzielone przez European IPR Helpdesk nie powinno być uważane za poradę prawną ani doradztwo.

© Unia Europejska (2018)